

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Laurys
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Johan Weyts ;

de heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens, Jul Van Aperen ;

de heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch ;

de heren Robert Voorhamme, Chokri Mahassine ;

de heer Jos Stassen ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heren Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, André Moreau ;

de heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

de heren Jacky Maes, Leo Peeters ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer Jan Loones.

Nam eveneens deel aan de bespreking :

de heer Chris Vandenbroeke (Regl. art. 21, punt 3).

---

*Zie :***19-A** (1999-2000)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 3-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 3-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 3-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 3-E : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
- Nr. 3-F : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 3-G : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 3-H : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
- Nr. 3-I : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

INHOUD

Blz.

DEEL I: BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA

I.	ALGEMENE BESPREKING	5
1.	Toelichting door de minister bij de begrotingsaanpassing 2000	5
1.1.	Het economisch ondersteuningsbeleid (programma 51.2)	5
1.2.	Andere aanpassingen binnen het economisch ondersteuningsbeleid	7
1.3.	Wetenschapsbeleid met economische finaliteit (programma 71.3)	7
2.	Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden	8
2.1.	Algemeen economisch beleid (programma 51.1)	8
2.1.1.	Werkingskosten voor de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid (ba 12.25)	8
2.1.2.	Edufora (cfr. ba. 33.03)	9
2.1.3.	De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) (ba. 41.04)	9
2.1.4.	Limburgfonds (ba. 99.11)	9
2.2.	Economisch ondersteuningsbeleid (programma 51.2)	9
2.2.1.	FEERR : discrepantie tussen machtigings- en betalingskredieten	9
2.2.2.	FEERR : uitgaven voor peterschapsprojecten, centrummanagement en streekplatformen	12
2.3.	Middenstandsvorming (programma 52.2)	13
2.4.	Wetenschapsbeleid economische finaliteit (programma 71.3)	13
II.	ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN	13
a)	Decreetsbepalingen	14
b)	Begrotingstabel	14
III.	INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL	14

DEEL II: BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER RENAAT LANDUYT, VLAAMS MINISTER VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

I.	ALGEMENE BESPREKING	15
1.	Toelichting door de minister bij de aanpassing van de begroting 2000	15
2.	Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden	15
II.	ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN	17
a)	Decreetsbepalingen	17
b)	Begrotingstabel	17
III.	INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL	17

**DEEL III : BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN
LEEFMILIEU EN LANDBOUW**

I.	ALGEMENE BESPREKING	17
1.	Toelichting door de minister bij de begrotingsaanpassing 2000	17
2.	Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden	18
II.	ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN	
a)	Decreetsbepalingen	23
b)	Begrotingstabel	23
III.	INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL	23

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft de haar toegewezen decreetsbepalingen en programma's van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 op 11 en 17 mei 2000 behandeld. De stemmingen hadden plaats op 17 mei 2000 (voormiddag).

Het verslag is opgesplitst in drie delen :

Deel I : Bevoegdheden van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu :

- Economie, KMO
- Wetenschappen-, Technologie- en Innovatiebeleid

Deel II : Bevoegdheden van de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme :

- Toerisme
- Werkgelegenheid

Deel III : Bevoegdheden van mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw :

- Landbouw, Tuinbouw en het Vlaamse Visserij- en Aquicultuurbeleid
- Landbouwpromotie

DEEL I : BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de minister bij de begrotingsaanpassing 2000

Minister Dirk Van Mechelen begint zijn uiteenzetting met een verwijzing naar de bespreking van de begroting voor 2000. Hij wenst de omstandige uiteenzetting van toen niet te herhalen, vermits het hier enkel gaat om een controle en een bijsturing. Die laatste heeft vooral te maken met het economische ondersteuningsbeleid.

1.1. Het economisch ondersteuningsbeleid (programma 51.2)

De minister beloofde destijds om bij de begrotingscontrole een stand van zaken mee te delen met betrekking tot de economische-expansiedossiers. Hij wil die belofte thans gestand doen. De administratie heeft een inventaris gemaakt van de achterstalige dossiers van het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie (FEERR). Op grond daarvan werd een raming gemaakt van de vastleggingsmachtigingen en de daarmee overeenstemmende betalingskredieten die nodig zijn om de achterstand weg te werken.

De geraamde vastleggingsmachtigingen zijn tweërlei. Ten eerste zijn er vastleggingsmachtigingen nodig om de achterstand dit jaar niet te laten oplopen. Daarnaast moet ook de achterstand aan FEERR-dossiers die reeds op 31 december 1999 bereikt was, weggewerkt worden. Op basis van vroegere gemiddelden verwacht de administratie dat er 4.616 FEERR-dossiers voor kleine ondernemingen (KO) en 418 FEERR-dossiers voor middelgrote ondernemingen (MGO) zullen worden ingediend in 2000.

Dit betekent dat in totaal respectievelijk 50 en 53 miljard frank aan investeringen voor steun in aanmerking komen. *De minister* berekent vervolgens hoeveel vastleggingskredieten nodig zijn. De FEERR-steun bedraagt gemiddeld 10 percent bij de kleine ondernemingen en 9 percent bij de middelgrote. Rekening houdend met de niet-uitgekeerde tewerkstellingssteun, raamt de administratie de vereiste vastleggingsmachtigingen voor het FEERR-KO op 3.987 miljoen frank en voor het FEERR-MGO op 4.584 miljoen frank. Dat is respectievelijk 872,8 en 837,7 miljoen frank meer dan oorspronkelijk begroot. De minister besluit dat voor beide FEERR's de vastleggingskredieten met 1,7 miljard frank moeten worden verhoogd, zoniet zal de achterstand nog meer oplopen. Die bedroeg op 31 december 1999 voor de kleine ondernemingen 4.070 dossiers en voor de middelgrote 630.

Hierna gaat *de minister* dieper in op de historische evolutie en de oorzaken van deze achterstand. De achterstand werd bijna systematisch opgebouwd in de afgelopen jaren. Voor de kleine ondernemingen bedroeg de achterstand eind 1997 2.176 dossiers, oplopend tot 4.849 dossiers einde 1998. In 1999 werden minder dossiers ingediend, waardoor de enorme achterstand met 779 dossiers werd vermindert. In 2000 worden 4.616 dossiers verwacht. Als men deze dossiers tijdig wil afhandelen en ook nog de achterstand wil wegwerken, moet men dit jaar

bijna 9.000 dossiers behandelen. Voor de MGO's bedroeg de achterstand 373 dossiers eind 1997, oplopend tot 457 dossiers in 1998 en 630 dossiers eind 1999.

De achterstand is volgens *de minister* het gevolg van het feit dat de vastleggingsmachtigingen sneller werden afgebouwd dan de regelgeving werd verstrengd. Dossiers werden daarom systematisch naar het volgende begrotingsjaar overgedragen. Hij geeft een voorbeeld.

De overgang van de VL6- naar de VL7-richtlijn op 1 november 1998 veroorzaakte een toevloed aan dossiers : van 4.741 in 1997 naar 6.205 in 1998. Tijdens de begrotingscontrole van 1998 werden de vastleggingsmachtigingen voor het FEERR-KO weliswaar verhoogd met 400 miljoen frank, maar dat was veel te weinig. Ook de vastleggingsmachtigingen voor het FEERR-MGO werden verhoogd, met 3,7 miljard frank, maar het grootste deel daarvan (2,7 miljard frank) werd aangewend voor Vlamivorm en Vlaminov. In de begroting voor 1999 werd geen enkele maatregel genomen om de achterstand te reduceren. Men koos in dat programma voor een constant beleid, waardoor men de historische achterstand niet kon afbouwen.

Verskillende factoren verklaren samen de historische achterstand :

- de systematische ontkenning van de noodzaak om de vastleggingsmachtigingen substantieel te verhogen voor het wegwerken van de achterstand die werd veroorzaakt door de veranderde regelgeving ;
- onvoldoende verstrenging van die regelgeving in verhouding tot de vastleggingsmachtigingen ;
- de conjunctuurgevoeligheid van de investeringen, wat zeker dit jaar een probleem zal vormen ;
- de promotie van de investeringssteun door de banken ;
- de systematische aanwending ervan door het Flanders Foreign Investment Office voor het aantrekken van buitenlandse investeringen ;
- de toename van grote investeringsdossiers, waarbij de steun soms kan oplopen tot 300 of 500 miljoen frank per dossier, waardoor het beschikbare budget uitgeput raakt.

Op basis van het aantal dossiers en van de gemiddelde steunbedragen raamde de administratie de achterstand op 31 december 1999 op 4 miljard frank voor de KO en op 6,8 miljard frank voor de MGO. Dat komt neer op een totaal van 10,8 miljard frank aan achterstallige, niet-vastgelegde dossiers. Dit bedrag komt overeen met een jaar en drie maanden aan vastleggingsmachtigingen van een gemiddeld begrotingsjaar. Bij dit bedrag moet voor 2000 nog 1,7 miljard frank, namelijk het bedrag van de ontoereikende vastleggingsmachtigingen, worden gevoegd. Dit leidt tot een totaal tekort van 12,5 miljard frank aan vastleggingsmachtigingen.

De gemiddelde doorlooptijd van een investeringsdossier bedraagt drie maand en de administratie heeft een scenario uitgewerkt om de achterstand weg te werken tot 25 percent van een gemiddeld begrotingsjaar. Om technische en administratieve redenen is daarvoor twee jaar tijd nodig. Daarom zijn er voor het FEERR-KO 3 miljard frank en voor het FEERR-MGO 5,6 miljard frank aan bijkomende vastleggingsmachtigingen nodig. Dat komt erop neer dat er voor de KO 1,495 miljard frank en voor de MGO 2,817 miljard frank aan bijkomende vastleggingsmachtigingen moesten komen.

Na het berekenen van de nodige vastleggingsmachtigingen, werd aan de hand van cijferreeksen uit het verleden een betalingsritme vastgelegd dat overeenstemt met die bijkomende machtigingen. Voor het FEERR-KO wordt 50,82 percent van de vastlegging reeds uitbetaald in het lopende jaar, terwijl dat voor het FEERR-MGO slechts 18,24 percent bedraagt. Daarom moesten voor het wegwerken van de achterstand de betalingskredieten van het FEERR-KO met 469 miljoen frank worden verhoogd, en die van het FEERR-MGO met 514 miljoen frank. Deze achterstand zal bovendien de begroting van 2001 bezwaren met 1,953 miljard frank, waarvan 986 miljoen frank nodig zal zijn voor de MGO en 966 miljoen frank voor de KO.

Na te hebben vastgesteld dat er in totaal een tekort van 12,5 miljard frank is aan vastleggingsmachtigingen, geeft de minister verdere verduidelijking. Ten einde de vastleggingsmachtigingen te kunnen bijsturen, werden de volgende berekeningen gemaakt. Eerst werd de achterstand op 31 december 1999 berekend. Vervolgens werd berekend welke machtigingen nodig waren in de begroting 2000 om de historische achterstand niet te laten aangroeien. Hierbij werd ook rekening gehouden met de aantrekkende conjunctuur. Rekening houdend met een spreiding van de inhaaloperatie over

twee jaar, betekent dat dat er het eerste jaar 6,3 miljard frank aan vastleggingen in de begroting worden ingeschreven. Naar aanleiding van de uitgewerkte cijferreeksen zullen ook de betalingskredieten proportioneel verhoogd worden om de inhaaloperatie tot een goed einde te brengen. Voor de betaling van de machtigingen is er een verschillend ritme nodig in de betalingskredieten. De steun aan de KO wordt al voor 50,82 percent uitbetaald in hetzelfde jaar waarin de machtiging werd verleend, terwijl dat voor de MGO slechts 18 percent is. Daarbij wordt de zwaarste last doorgeschoven naar het tweede en het derde jaar.

Concreet betekent dit dat de vastleggingsmachtigingen van de FEERR's werden opgetrokken van 8,3 miljard frank tot 14,6 miljard frank, wat neerkomt op een verhoging met 6,3 miljard frank, en de betalingskredieten van 7,1 miljard frank tot 9,4 miljard frank, wat neerkomt op een verhoging met 2,3 miljard frank.

1.2. *Andere aanpassingen binnen het economisch ondersteuningsbeleid*

In vergelijking met de aanpassingen van de begroting die werden uitgevoerd voor het wegwerken van de achterstand van de economische-expansiedossiers, zijn de overige beleidsombuigingen in het economisch ondersteuningsbeleid eerder gering te noemen. *De minister* somt er enkele op.

– De overeenkomst met de NV Beroepskrediet over het beheer van het *Vlaams Waarborgfonds* maakte dat het initieel bedrag van 128 miljoen frank in het FEERR-KO opgetrokken werd tot 283,5 miljoen frank. Verder werd in het FEERR-KO nog 47 miljoen frank gereserveerd voor het opstarten van het tweede deel van de *ondernemingsplanwedstrijd* en 34 miljoen frank voor het subsidiëren van de *Business Angels Networks (BAN)*. De subsidie bedraagt maximaal 8,5 miljoen frank per BAN. Op dit ogenblik worden nog drie van de vier aanvragen die voor 31 december 1999 werden ingediend, verder onderzocht ; de aanvraag van West-Vlaanderen is reeds afgehandeld. Twee andere dossiers zijn bijna rond. Voor de BAN van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Limburg (GOM-Limburg) worden nog enkele inlichtingen ingewonnen. De erkenningen zullen in mei waarschijnlijk klaar zijn.

De minister wijst erop dat er in het programma algemeen economisch beleid verder nog 27 miljoen frank werd gereserveerd ter ondersteuning van de *streekcharterprojecten* (programma 51.1, ba. 33.03).

Dat zal gebeuren door middel van cofinanciering tussen het Vlaams Gewest en de projectuitvoerders in de subregio. Voor de Edufora werd namelijk een dubbele boeking doorgevoerd : het bedrag werd zowel bij onderwijs als bij economie geboekt. Het werd nu gereserveerd voor economie, meer concreet als hefboomkrediet om in de loop van het jaar enkele streekcharters te ondersteunen.

Ten slotte geeft *de minister* de stand van zaken voor de leningen die met gewestwaarborg werden uitgekeerd aan de niet-landbouwbedrijven die schade hebben geleden door de dioxineverontreiniging. Tot 28 april van dit jaar werden in totaal 23 dossiers ingediend voor een totaal bedrag van 439,822 miljoen frank. De Vlaamse regering biedt daarvoor een garantie van 50 procent. *De minister* verwijst ook naar de brochure van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) over de weerslag van de dioxine-crisis op de Vlaamse economie. Hieruit blijkt dat het aantal faillissementen en de uitstoot van arbeid beperkt is gebleven. Het herstel is vrij snel opgetreden. Toch deelt de voedingsnijverheid nog niet in de conjunctuurhousse die in de andere sectoren merkbaar is. De vooruitzichten zijn evenwel dat dit begin 2001 wel het geval zal zijn.

1.3. *Wetenschapsbeleid met economische finaliteit (programma 71.3)*

Inzake het wetenschappelijk beleid met economische finaliteit stipt *de minister* aan dat, in uitvoering van artikel 15 van het Innovatiedecreet, bepaald is dat het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen (FIOV) als parastatale A wordt opgeheven en dat alle rechten en plichten van dit fonds overgaan op het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT-Vlaanderen). Dat is de nieuwe naam van het IWT. De regering moet nog uitvoering geven aan dit artikel. Omdat er reeds een decretale basis is, kan dat simultaan gebeuren met de bekrachtiging van het decreet houdende de aangepaste uitgavenbegroting 2000 of zelfs tevoren.

De begrotingsartikelen van de voormalige FIOV-dotatie en de FIOV-machtiging worden gedeeltelijk overgebracht naar een afzonderlijke kredietlijn binnen het IWT. Dat moet de Vlaamse regering de gelegenheid geven om haar innovatiebeleid uit te voeren conform het Innovatiedecreet. In artikel 17 van het decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000, wordt daartoe

een vastleggingsmachtiging van 987,4 miljoen frank ingeschreven. Het is bestemd voor acties van de Vlaamse regering om de technologische innovatie te ondersteunen. Het gaat om 800 miljoen frank bestemd voor actieprogramma's en individuele acties ter ondersteuning van beleidsaccenten op het gebied van technologische innovatie en om 187,4 miljoen frank voor cofinanciering uit de Europese structuurfondsen die betrekking hebben op technologische innovatie.

IWT-Vlaanderen wordt belast met de uitvoering en de financiële en administratieve afhandeling van deze opdrachten. De overige FIOV-middelen worden toegevoegd aan de middelen van het IWT die voorzien zijn voor projecten 'op initiatief van de bedrijven en innovatieve samenwerkingsverbanden' die volgens artikel 5 van het Innovatiedecreet door de raad van bestuur van het IWT projectmatig worden toegekend binnen de reglementaire krijtlijnen bepaald door de Vlaamse regering. Hiervoor werd 3,337 miljard frank vastgelegd.

De minister deelt mee dat in de toekomst ook de clusterfinanciering hierin zal worden ondergebracht. Het Rekenhof heeft hierover al opmerkingen gemaakt, omdat de Europese Commissie zich hierover nooit heeft uitgesproken. In het kader van het Innovatiedecreet moeten er drie uitvoeringsbesluiten komen : het financierings-, het samenwerkings- en het interface-besluit. Het financieringsbesluit is in feite een subsidiebesluit. Het werd goedgekeurd door de Vlaamse regering en aangemeld bij de Europese Commissie, vermits het gaat om steun aan bedrijven. De clusterfinanciering zal in het samenwerkingsbesluit worden uitgewerkt. Het zal in juni aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. De minister wenst de Europese Commissie hiervan op de hoogte te brengen en te vragen of dit formeel moet worden voorgelegd, wat de procedure wel zou verlengen. Dit alles past in de evaluatie van de IWT-financiering van technologisch onderzoek die in de beleidsnota werd aangekondigd.

De minister onderscheidt hierbij een aantal types van projecten. Ten eerste zijn er de eerder klassieke bedrijfsprojecten voor O&O en innovatie die op vrij initiatief van bedrijven worden opgezet op basis van het vigerende financieringsbesluit van 23 oktober 1991. Hiervoor is een bedrag vastgelegd van 2.137 miljoen frank. Het gaat hier om projecten die werden ingediend in wat vroeger de autonome functie van het IWT werd genoemd en ook om alle projecten in Eureka-verband.

Vervolgens zijn er de projecten van collectief onderzoek en van technologische dienstverlening van

Collectieve Centra, waarvoor een bedrag is vastgelegd van 200 miljoen frank. Het zijn de zogenoemde 3C-projecten, waar de drie gewesten in participeren, en de 4C-projecten, waarin naast de drie gewesten ook de federale overheid participeert. De sectoren waarop ze betrekking hebben, zijn de bouw, de diamant, de textiel en de houtverwerking. Deze projecten worden onder impuls van de federaties opgestart.

Ten derde zijn er de post-doctorale onderzoeksmandaten conform het besluit van 11 december 1991, waarvoor een bedrag is uitgetrokken van 50 miljoen frank.

De minister stelt dat de opheffing van het FIOV-fonds impliceert dat het IWT de uitstaande rechten en plichten overneemt met inbegrip van het financieel beheer ervan. Hierbij worden de financiële middelen, die uit de overgenomen rechten en plichten voortvloeien, bij de middelen gevoegd van het IWT. Hiervoor werd een dotatie vastgelegd van 246,6 miljoen frank. Door de toevoeging van de FIOV-middelen werden de betalingskredieten die nodig zijn voor het IWT herberekend. Het opgebouwde overschot wordt bijgestuurd.

2. Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden

De voorzitter erkent dat het beleid inzake Economie al een aantal veranderingen heeft ondergaan, hoewel het duidelijk nog een overgangsjaar betreft. Pas in 2001 zou het nieuwe beleid van start gaan, na een rationalisatie. Kan de minister daarover al enige toelichting geven ?

2.1. Algemeen economisch beleid (programma 51.1)

2.1.1. Werkingskosten voor de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid (ba 12.25)

De heer Eddy Schuermans vraagt aandacht voor de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, die tijdens de toelichting van de minister niet ter sprake is gekomen. Op de laatste hoorzitting verklaarde de voorzitter van die commissie dat ze te weinig middelen hebben om hun taak naar behoren uit te voeren. Nu worden hun middelen nog verder verminderd van 7 miljoen frank tot 5,5 miljoen frank.

De voorzitter, de heer André-Emiel Bogaert, sluit zich bij deze opmerking van de heer Schuermans

aan. Hij verwijst naar de presentatie van het jaarverslag van die commissie, waarin al vijf jaar na elkaar dezelfde klacht herhaald wordt. Volgens de voorzitter van de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid zouden ze ook kunnen helpen nakende faillissementen op te sporen en aanbevelingen doen voor de overheid, maar ontbreken hen daarvoor nu de middelen. Het is gemakkelijk te voorspellen dat deze klacht bij de presentatie van het volgende jaarverslag zal herhaald worden. De voorzitter wil de reden voor deze beslissing kennen.

De minister belooft in de beleidsbrief bij de begroting voor het jaar 2001 voorstellen te doen voor de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. De Commissie had zelf toegegeven dat ze gedoemd was om de feiten achterna te lopen. Na de zomer zal de minister een rondetafelconferentie met de banksector organiseren om nieuwe bedrijven de eerste drie jaren van hun bestaan op een eenduidige manier te begeleiden. Een task force met alle betrokken partijen moet een nieuwe aanpak ontwikkelen en nagaan welke rol private bedrijven hierin kunnen spelen. Op basis daarvan moet de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid een nieuwe rol krijgen. *De minister* overlegt ter zake ook met de minister van Justitie, de heer Marc Verwilghen. *De minister* vindt dat zeer veel bedrijven failliet gaan, ondanks de bloeiende economie. Dit is vooral te wijten aan de onervarenheid van veel bedrijfsleiders. *De voorzitter* merkt daarbij op dat op dit vlak de nieuwe wet op het gerechtelijk akkoord geen soelaas biedt.

2.1.2. Edufora (cfr. ba. 33.03)

De heer André Moreau vraagt uitleg bij de uitspraak van de minister dat men een correctie heeft aangebracht inzake het budget van 27 miljoen frank voor de Edufora. Die post was namelijk tweemaal opgenomen : in de begroting voor Economie en in de begroting voor Onderwijs. Een van beide posten wordt nu geschrapt. *De heer Moreau* vraagt zich af of een bedrag van 27 miljoen frank volstaat om de hoge verwachtingen die gesteld worden in de Edufora, in te lossen.

In zijn antwoord stelt *de minister* dat 27 miljoen frank dubbel was ingeschreven, namelijk zowel op de begroting voor Onderwijs als op de begroting voor Economie. Uiteindelijk werd afgesproken die middelen toe te wijzen aan de begroting voor Onderwijs, waardoor 27 miljoen frank vrijkwam.

2.1.3. De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) (ba. 41.04)

De heer Jacques Laverge merkt op dat de GOM's blijkbaar ook betrokken worden bij het netwerk van de BAN's. Is het de bedoeling dat de GOM's kapitaal zoeken voor startende bedrijven of gaat het om een incidenteel initiatief van de GOM-Limburg ?

2.1.4. Limburgfonds (ba 99.11)

De heer Schuermans wijst er op dat de vereffening kredieten voor het Limburgfonds tot 0 frank herleid worden, hoewel de machtigingen behouden blijven. De minister-president heeft immers aangekondigd dat de regering de financiering van het Limburgfonds en van alle systemen voor de cofinanciering van Europese programma's opnieuw wil bekijken. *De heer Schuermans* stelt echter vast dat men de machtiging op 300 miljoen frank behoudt, maar de heffingskredieten op nul brengt. Vreest de minister dan geen moeilijkheden bij de uitbetaling ?

Volgens *de minister* vereist het Limburgfonds geen bijkomende dotatie omdat er een overdracht van 899,4 miljoen frank is. *De heer Jaak Floridor, kabinetsmedewerker van de minister*, zegt dat het Limburgfonds over de nodige middelen beschikt en geeft meer uitleg over de bedoeling van de heroriëntering. In het verleden is het Limburgfonds hoofdzakelijk gebruikt voor de cofinanciering van Europese projecten. De provincie genoot dus een voorkeursbehandeling in vergelijking met de andere regio's. Het is de bedoeling van de minister-president om alle cofinancieringsmiddelen op één begrotingsartikel samen te brengen zodat alle doelstellingsgebieden budgettair op dezelfde manier behandeld kunnen worden.

2.2. Economisch ondersteuningsbeleid (programma 51.2)

2.2.1. FEERR : discrepantie tussen machtigings- en betalingskredieten

- *De heer Schuermans* merkt op dat reeds lang discussie bestaat over de vraag welke kredieten in aanmerking worden genomen om de begrotingsnorm te bepalen. De huidige regering kiest ervoor om de betalingskredieten daarvoor in rekening te brengen. Dat is een correcte optie voor zover men een aantal engagements voor dit jaar doet, waarvoor de betalingen pas het volgende jaar zullen gebeuren. De vrijgekomen

ruimte moet echter wel worden gebruikt voor schuldafbouw.

Als men daarentegen de machtigingen behoudt, de betalingskredieten terugneemt en nieuwe engagementen aangaat, geeft men eigenlijk tweemaal hetzelfde geld uit. In totaal gaat het hier om een bedrag van 4,5 miljard frank teruggenomen betalingskredieten. Van die 4,5 miljard frank is slechts 1,2 miljard frank gereserveerd voor de schuldafbouw, zodat blijkbaar een optie is genomen voor de extra-uitgave van 3,3 miljard frank. De vraag is of dit geen invloed zal hebben op de begrotingsnorm.

Wat de expansiesteun betreft, merkt de spreker op dat hetzelfde probleem bestaat in het verschil tussen de machtigingen en de betalings- of vereffeningskredieten. Hij geeft toe dat de achterstand bij de behandeling van de dossiers voor een deel logisch te verklaren valt. Zo volgt het aantal aanvragen voor expansiesteun de cyclische beweging van de conjunctuur. Bovendien kunnen ook eventuele wijzigingen van het reglement van invloed zijn op het ritme waarmee de dossiers worden ingediend. Ten slotte is er het wegvallen van de impliciete machtigingen, wat de budgettaire mogelijkheden beperkt.

De spreker wijst er evenwel op dat zijn fractie bij de opmaak van de begroting de minister had gewaarschuwd voor de problemen die in 2000 zouden opduiken. Toch zijn er voor 6,2 miljard frank machtigingen verleend, terwijl wat de vereffeningskredieten betreft slechts in 2 miljard frank is voorzien. Er ligt dus een inhaalbeweging in het verschiep, waar de mensen op het terrein niet noodzakelijk rekening mee moeten en zullen houden. De indieners van een dossier maken immers geen onderscheid tussen machting- en betalingskredieten.

- *De heer Laverge* is van oordeel dat de bedrijven die een aanvraag hebben ingediend en wiens aanvraag is goedgekeurd, hun geld moeten krijgen. Dit staat los van het debat over de toekomst van de expansiesteun, hoewel hij de standpunten van *de heer Schuermans* ter zake begrijpt. Bij de behandeling van de dossiers moet de Vlaamse overheid eindelijk komaf maken met de structurele achterstand die ze nu al meer dan 10 jaar met zich meesleept. Het spreekt vanzelf dat men dringend een beslissing moet nemen over de expansiesteun in de toekomst. Anders worden nieuwe dossiers ingediend en dreigen er nieuwe vertragingen te ontstaan.

- *De voorzitter, de heer Bogaert*, treedt de heer Laverge bij : ook hij wil de visie van de minister op de expansiesteun kennen. De huidige politieke, administratieve, economische en commerciële context verschilt totaal van deze op het ogenblik dat het systeem van de expansiesteun tot stand kwam. Is expansiesteun nog wel nodig ?

- *De heer Robert Voorhamme* sluit zich aan bij de vorige sprekers en verklaart dat hij zich grote zorgen maakt over het hele systeem. Ten eerste heeft de Europese Commissie kritiek op bepaalde vormen van expansiesteun. Ten tweede zal de huidige hoogconjunctuur volgens de meeste specialisten nog minstens een jaar blijven duren. Hoogconjunctuur betekent investeringen en de ervaring leert dat men in de periode na een hoogconjunctuur veel geld moet uitgeven voor expansiesteun. De minister heeft weliswaar structurele maatregelen aangekondigd, maar zoals de heer Laverge dringt ook de heer Voorhamme erop aan dat de minister snel met voorstellen zou komen. Zeker in budgettaire termen is de expansiesteun de belangrijkste bevoegdheid van de Vlaamse minister voor Economie. Er gaat heel veel geld van de Vlaamse overheid naar expansiesteun en dat is helemaal niet in verhouding met het nut.

De heer Moreau maakt een vergelijkbare opmerking in verband met de talrijke faillissementen. Er zijn genoeg mogelijkheden en middelen om beginnende bedrijven te begeleiden, maar worden ze wel goed aangewend ? Studies en statistieken wijzen immers uit dat het aantal faillissementen nog nooit zo groot geweest is, maar dat ook de scholing, de bijscholingsmogelijkheden (VIZO, CMO's), middelen nog nooit zo enorm geweest.

De minister verklaart zich akkoord met de oproep van de heer Laverge : als de overheid een bepaalde regeling uitvaardigt en in dat verband aanvragen goedkeurt, moet ze die dossiers ook afhandelen. Daarom heeft hij in zijn toelichting precies uiteengezet hoe die achterstand is ontstaan en hoeveel hij bedraagt. Daarmee heeft hij een belofte ingelost die hij tijdens de bespreking van de begroting had gedaan. Men weet nu exact hoeveel geld er nodig is om in 2000 geen nieuwe achterstand op te bouwen en om de achterstand van het verleden weg te werken. Over de politieke verantwoordelijkheid voor die toestand wil de minister zich niet uitspreken : de cijfers spreken volgens hem voor zich. Hij wil het probleem oplossen.

De heer Schuermans heeft er op gewezen dat de vastleggingskredieten van 8,3 miljard frank naar 14,6 miljard frank (dus met 6,3 miljard frank) zijn gestegen, terwijl de betalingskredieten maar met 2,3 miljard frank zijn gestegen. Er is echter geen goede reden om de betalingskredieten vroeger in de begroting op te nemen. *De minister* legt hierbij nogmaals uit aan welk ritme de betalingskredieten in de begroting worden opgenomen. In het kader van het FEERR-KO wordt tewerkstellingssteun verleend. Op het moment dat de middelen gemachtigd worden, worden ze nog niet uitbetaald. De budgettaire last komt voor 93,5 percent terug in het jaar na de vastlegging. De overige 6,5 percent komt het tweede jaar na de vastlegging terug.

Volgens *de heer Schuermans* gaat dit verhaal enkel op voor het heden en de toekomst. Hij vraagt zich evenwel af wat er moet gebeuren met de machtigingen uit het verleden die nog niet uitbetaald zijn.

Volgens *de minister* klopt deze opmerking niet omdat rekening moet worden gehouden met de decretaal vastgelegde dynamiek. Zo is het binnen het FEERR-MGO onmogelijk de vastleggingen tegelijkertijd uit te betalen. Hij is ervan overtuigd dat de Vlaamse regering erin zal slagen de achterstand weg te werken, als ze het voorgestelde scenario de komende drie jaren volgt. De Vlaamse regering moet de vastleggingen de volgende twee jaar verhogen en de betalingskredieten de komende vier jaar.

De heer Schuermans vraagt zich dan af of het louter een probleem is van machtigingen en niet van vereffeningskredieten : wat gemachtigd is, wordt ook uitbetaald. Minister Van Mechelen bevestigt dat en wijst erop de zwaarste last twee jaar na de machtiging komt. Zo zijn er 630 MGO-dossiers ingediend en meer dan 4.000 KO-dossiers, waarover nog niets beslist is. Voor deze dossiers was nog niet in machtigingskredieten voorzien. De Vlaamse regering engageert zich ertoe nu 18,24 percent van de MGO en 50 percent van de KO op te nemen in de ordonnanceringskredieten.

Vervolgens schetst *de minister* hoe het probleem historisch gegroeid is. In 1998 werd beslist de middelen met 3,8 miljard frank te verhogen, maar tegelijkertijd werd een nieuwe maatregel ingevoerd waardoor de achterstand niet werd weggewerkt. Door de reglementering aan te passen steeg het aantal dossiers, terwijl de vast-

leggingskredieten niet verhoogd werden. Tegelijkertijd werd Vlaminov – goed voor meer dan 14.000 dossiers – omgevormd tot Vlami-vorm, waardoor 5.500 nieuwe dossiers werden ingediend. Omdat geen bijkomende ambtenaren werden aangeworven, kon de administratie niet alle dossiers verwerken. De administratie zal de komende twee jaar wel proberen de achterstand weg te werken.

Op 3 september 1999 werd berekend dat Vlami-vorm maximaal 1 miljard frank zou kosten. Drie maanden later was die raming al opgelopen tot 1,608 miljard frank, terwijl men het op 7 februari 2000 al over 2,298 miljard frank had. Omdat men op 3 september nog maar een beperkt aantal dossiers had afgewerkt, leidde extrapolatie tot een verkeerde raming. Bovendien had Vlami-vorm een aantal onverwachte gevolgen : aanvankelijk zou de maximale steun 4 miljoen frank bedragen, maar door deze regeling bij de Europese Commissie aan te melden is dat maximum, voor ondernemingen met een hoge onroerende voorheffing, weggevalen.

Omwille van het voorgaande is de minister voorstander van een federale lastenverlaging. Daarnaast wil hij de budgettaire gevolgen van Vlami-vorm correct inschatten en zich op investeringssteun concentreren. Ten slotte wil hij ook onderzoeken hoe men het oude instrument van de expansiesteun kan aanpassen aan de nieuwe economie. Omdat hij deze zaken grondig voorbereidt, dringt hij er bij de parlementsleden op aan ter zake geen resolutie in te dienen. Anders zou er weer, net als in november 1998, een reglementswijziging komen voor de toekenning van expansiesteun, met een nieuwe toevloed van dossiers tot gevolg. De timing is de volgende : tijdens de bespreking van de beleidsbrief bij de begroting voor het jaar 2001, kan worden uitgemaakt welke richting men wil uitgaan. Vervolgens kan van de begrotingscontrole gebruik gemaakt worden om de genomen maatregelen te optimaliseren. Op die manier krijgt de administratie de kans om alle dossiers bij te werken.

De heer Schuermans wenst van de minister te vernemen waarom het budget verlaagd werd van 10 naar 8,3 miljard frank. Toen de begroting voor het jaar 2000 werd opgemaakt waren de economische vooruitzichten immers al positief. Op dat moment wist men dus al dat het aantal dossiers zou stijgen. De minister is het daar niet mee eens : de begroting voor het jaar 2000 werd in augustus 1999 opgemaakt op een moment dat

de economische-groeiprognoses door de dioxinecrisis daalden. Op dat moment werd beslist in middelen voor het constante beleid te voorzien en om de gevolgen van Vlamivorm correct in te schatten en vervolgens de machtigingen met 6,3 miljard frank te verhogen. Het heeft ook geen zin om machtigingen in te schrijven indien men de dossiers toch niet tijdig kan behandelen.

2.2.2. FEERR : uitgaven voor peterschapsprojecten, centrummanagement en streekplatformen¹

– centrummanagement en peterschapsprojecten

De heer Laverge vraagt wat de plannen zijn met het zogenaamde centrummanagement. Het budget voor de peterschapsprojecten, waarbij jonge ondernemers worden begeleid door medewerkers van grote bedrijven bedraagt 125 miljoen frank, maar er is nog maar 25 miljoen frank uitgegeven. Betekent dat dat de bedrijfswereld weinig belangstelling toont voor dergelijke projecten ?

De minister antwoordt dat de erkenningen de deur uit zijn. Op vraag van een aantal steden en gemeenten heeft men de termijn verlengd. Tot zijn verbazing willen een aantal steden, onder meer Brugge, hieraan niet meer deelnemen. De meeste projecten zijn opgestart, maar men kan het initiatief pas na een aantal jaren evalueren of er bijsturingen nodig zijn. In Antwerpen is er bijvoorbeeld heel wat heisa ontstaan in bepaalde winkelstraten.

– streekplatformen

De oprichting van de streekplatformen was volgens *de heer Laverge* een van de belangrijkste maatregelen van de vorige minister. Ze waren bedoeld als een broeihaard voor lokale initiatieven. Het budget wordt echter verminderd van 36 miljoen frank tot 22,5 miljoen frank. De spreker betreurt deze beslissing. Hij erkent weliswaar dat sommige platforms niet goed functioneren, maar hij vindt het niet correct dat men de goed werkende platforms zou straffen voor het falen van de slechte. Hij wordt hierin bijgetreden door de heer Moreau. Zou het niet verkieslijk zijn om de goed werkende platforms extra geld toe te steken, nu er nog geld over is op de begrotingspost ?

De heer Jan Laurys merkt op dat 27 miljoen frank gereserveerd wordt om de projecten die door de streekplatforms voorgesteld worden, te betalen. Ook op de basisallocatie 33.03 worden subsidiëringmiddelen voorzien. De vraag rijst of de oorspronkelijke filosofie gewijzigd wordt : in tegenstelling tot vroeger worden er wel extra middelen ter beschikking gesteld voor de streekplatforms. Hoe gaat men dat beoordelen ? Welke criteria worden er gehanteerd ? Moet men projecten indienen ? Is er al een bepaald voorstel ?

De minister merkt op dat de middelen voor de streekplatformen in een andere basisallocatie, namelijk ba 33.03, werden ingeschreven waardoor men nu aan projectsubsidieering kan doen. De streekcharters zullen zo effectiever worden.

In het najaar komt er een nieuwe beleidsbrief Streekkeigen Management. De streekplatforms kunnen momenteel onderzoeken of het mogelijk is om een consensus te bereiken. Daarvoor zijn er middelen nodig en die moeten nu al op de begroting voorzien worden.

Met de GOM's wordt de volgende dagen overleg gepleegd. Het is de bedoeling om af te stappen van het principe van de meerjarenplanning en echte beheersovereenkomsten met een resultaatverbintenis af te sluiten. *De minister* stelt voor dat de vijf GOM's in onderling akkoord een centre of excellence aanduiden dat instaat voor de centralisatie en coördinatie van kennis in Vlaanderen op bepaalde domeinen.

Zo hebben de GOM-Antwerpen, West-Vlaanderen en Limburg elk een databank over de bedrijventerreinen in hun regio uitgebouwd. Dit is een goed initiatief, maar men dient telkens naar de websites van de verschillende maatschappijen te surfen. Dit is te omslachtig voor buitenlandse investeerders. Het is daarom interessant om één portal site aan te duiden die worldwide consulteerbaar is en regelmatig wordt geüpdatet door de vijf GOM's. Hierbij zou een bepaalde GOM de middelen krijgen om een databank voor de vijf GOM's te financieren. Het taalgebruik is belangrijk : bepaalde gegevens moeten in meerdere talen ter beschikking staan, zodat de databanken vlot raadpleegbaar zijn. Hetzelfde kan gedaan worden voor bijvoorbeeld het toerisme. Samengevat komt het erop neer dat *de minister* de subregionale verscheidenheid wil laten bestaan, maar tegelijkertijd een synergie wil creëren die de toegankelijkheid voor het buitenland verhoogt.

¹ Zie : Detailbegroting FEERR-KO (stuk 19-A (1999-2000) - Nr. 1, p. 265)

Voorts rijst de vraag hoe men op termijn kan komen tot de integratie van de verschillende subregionale initiatieven. Elk moet verantwoordelijkheden toegewezen krijgen. *De minister* gelooft dat er dynamiek zit in de streekplatforms, maar de opties van bepaalde streekcharters staan diametraal tegenover een bepaalde regelgeving, bijvoorbeeld het RSV. De besluitvorming is er gelukkig in geslaagd om een aantal zaken uit elkaar te halen. Om meer dynamiek te krijgen in de charters, dient men de hefboomprojecten beter te plannen. *De minister* stelt vast dat de streekplatforms goed werken tot dat het charter goedgekeurd is. De vraag rijst wat er dan gebeurt. In de beleidsnota wil de minister alvast een aanzet tot discussie geven. De taken van de GOM's en de streekplatforms, en hun verhouding tot elkaar, moeten nader bepaald worden.

Een ander heikel punt is de relatie tussen de Dienst Investeren Vlaanderen (DIV) en de GOM's. Men is momenteel aan de negende versie van een voorstel tot samenwerkingsakkoord toe, maar men slaagt er niet in om het te ondertekenen. Volgens *de minister* moet men een onderscheid maken tussen de activiteiten van de GOM's die met geld van de Vlaamse overheid en deze die met geld van de provincies worden gefinancierd. De provincie Limburg heeft bijvoorbeeld een specifiek krediet buitenlandse investeringen. Als die provincie een headhunterbedrijf aanduidt om een tiental projecten in het buitenland te zoeken, spreekt het voor zich dat de minister geen regels kan opleggen, omdat het project gefinancierd wordt door de begroting van de provincie.

Vooral wat informatie-uitwisseling betreft moet er volgens *de minister* duidelijkheid komen. Wat de minister betreft is de voorzorg een opdracht van de DIV, terwijl de nazorg is weggelegd voor de GOM's. De DIV moet het algemeen imago van Vlaanderen promoten, het bekend maken en aantonen welke opportuniteiten het biedt, vooral in landen als Japan en Amerika waar Vlaanderen vaste vertegenwoordigers heeft. De GOM's moeten vooral de nazorg doen van bedrijven die zich in Vlaanderen zouden willen vestigen op basis van de parameters die zij hanteren. De GOM's moeten bedrijven opvangen en begeleiden. Dat gebeurt tot op zekere hoogte al, maar het moet nog verder worden uitgebouwd. Op die manier kan een akkoord tot stand worden gebracht over de taakverdeling, maar eenvoudig is het niet.

2.3. Middenstandsvorming (programma 52.2)

Inzake het VIZO en het zogenaamde KMO-loket werden in 1999 maatregelen aangekondigd. Vol-

gens *de heer Laverge* zou een bedrijf de opdracht gekregen hebben om een dergelijk loket uit te bouwen. Die beslissing is echter niet helemaal uitgevoerd. Waarom niet? Betekent dit het definitieve einde van het KMO-loket? Zullen de leden van de commissie een verslag van die gebeurtenissen ontvangen?

De minister stelt dat men met betrekking tot de werking van het VIZO in een cruciale fase zit. Het instituut kan een mooie toekomst hebben als men de werking volledig heroriënteert. Voor een deel dient men afstand te nemen van de ambachtelijke opleidingen. Het VIZO moet zich voorbereiden op de nieuwe kenniseconomie en de Vlaamse KMO's begeleiden om in de e-commerce te stappen. *De minister* heeft al een aantal gesprekken gevoerd met de managers van het VIZO. Die laatsten hebben een nieuwe strategische nota ingediend die maandag wordt besproken.

Wat de eenloketfunctie betreft, hebben de twee secretarissen-generaal, de heren Stroobandts en Victor, de bijzondere opdracht gekregen van de Vlaamse regering om onder meer om een antwoord te vinden op het probleem van de eenloketfunctie op Vlaams niveau. Daarnaast zijn er de plannen met de VRT om van de e-service te evolueren tot e-government en op die manier het belangrijke principe van de administratieve vereenvoudiging te realiseren. *De minister* maakt zich geen illusies dat er de komende maanden hard gewerkt moet worden. Het belangrijkste is dat men weet wat men wil en hoe men te werk zal gaan. Voorts moet men een drager hebben om het uit te bouwen.

2.4. Wetenschapsbeleid economische finaliteit (programma 71.3)

De fondsen van FIOV zullen worden getransfereerd naar het IWT. *De heer Schuermans* merkt op dat de machtigingen voor het IWT weliswaar worden behouden, maar dat de vereffeningskredieten, met andere woorden de dotatie of subsidies, verminderd worden tot 1,7 miljard frank. Hij vraagt zich af of het IWT met die dotatie wel alle verplichtingen die heeft overgenomen, zal kunnen nakomen.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN

De heer Schuermans betreurt het dat er onvoldoende leden van de meerderheid aanwezig zijn om bij een stemming de meerderheid te halen. Dit is de

reden voor het samenvoegen van de stemmingen. Hij wijst erop dat het de tweede keer is dat er een begrotingsaanpassing wordt gedaan met een zeer beperkte bezetting. Het beheren van de begroting is nochtans de belangrijkste taak van de commissie. Hij stelt toch vast dat zijn fractie voltallig aanwezig is en dat andere fracties maar heel beperkt vertegenwoordigd zijn.

De heer Laverge vindt de opmerking van de heer Schuermans niet correct. Het probleem van het absenteïsme is immers niet aan een fractie of een coalitie gebonden. Om het probleem op te lossen en om er geen politiek strijdpunt van te maken, werd beslist de stemmingen samen te voegen.

a) Decreetsbepalingen

Artikel 12 § 1 (programma 51.10, ba. 33.01)

Artikel 12 § 2 (programma 51.10, ba. 33.02, 33.03) over de basisallocaties

Artikel 17 over het IWT

Artikel 37 over het Grindfonds

Artikel 54

Artikel 56 – 57

Artikel 59

Deze artikelen worden bij indicatieve stemming zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

b) Begrotingstabel

AFDELING I

Begrotingskredieten – Departementale begrotingen

Programma's 50.1, 51.1, 51.2, 51.5 (ba 12.02, 12.03 ; 12.04, 12.27 en 74.02), 51.9 (ba. 33.01 en 41.08) ; 71.3 (ba. Met code A en I als ordonnateur)

Deze programma's worden bij indicatieve stemming zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

AFDELING III

Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB's)

DAB Investeren in Vlaanderen

AFDELING V

Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's)

ION van categorie A :

Grindfonds

Fonds voor Economische expansie en de Regionale Conversie – Middelgrote en Grote Ondernemingen (FEERR – MGO)

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Conversie – Kleine Ondernemingen (FEERR – KO)

Bij deze begroting is er een opmerking van het Rekenhof (Stuk 20 (1999-2000) – Nr. 1, p. 31)

Limburgfonds

De begroting van deze instellingen wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

BIJLAGE

ION van categorie B : Vlaams Instituut tot bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT).

ION type sui generis : Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO).

Er wordt akte genomen van de bijlage.

III. INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL

De aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen alsmede de begrotingstabel van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingjaar 2000, wat de bevoegdheden economie, KMO, wetenschappen, technologie- en innovatiebeleid betreft, worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

DEEL II : BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER RENAAT LANDUYT, VLAAMS MINISTER VAN WERKGELEGEN- HEID EN TOERISME

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de minister bij de aanpassing van de begroting 2000

De minister licht de programma's 49.2 en 51.7 toe als volgt. Zoals voor de andere programma's bij de begrotingscontrole gaat het over technische aanpassingen.

– Programma 49.2 – Toerisme

Wat het programma 49.2 – Toerisme – betreft, gaat het vooral over de aanpassing van de betalingskredieten na herraming van de benodigde kredieten.

– ba. 61.01 – Dotatie voor ordonnanceringskredieten Toerisme Vlaanderen

Deze basisallocatie werd met 300.000.000 BEF verminderd, omdat Toerisme Vlaanderen over voldoende kasmiddelen beschikt om het uitbetalingsritme van de machtigingen te volgen.

– ba. 60.01 – Subsidies voor investeringen kusttoerisme

Om de voorschotten ten gepaste tijde te kunnen uitbetalen, werd het initieel krediet verhoogd met een bedrag van 60 miljoen BEF tot 160 miljoen BEF. Deze vermeerdering is vooral nodig voor het betalen van de voorschotten voor het project De Pier te Blankenberge.

– Werkgelegenheid

De minister licht het programma 52.1 – Beroepsopleiding – en programma 52.4 – Werkgelegenheid toe als volgt.

Wat het programma 'beroepsopleiding' betreft (52.1) is er, rekening houdend met een desindexatie van 0,8 miljoen frank, een verhoging van de dotatie met 13,0 miljoen frank ingevolge een overdracht van 13,0 miljoen frank van het departement Onderwijs in het kader van de “operationalisering vervangingspool”.

Voor het programma Werkgelegenheid (52.4) zijn de voornaamste wijzigingen :

– b.a. 41.04 (nieuw) – Bijzondere dotatie aan de VDAB in de het kader van de Europese Werkgelegenheidsrichtsnoeren

Alle middelen die de VDAB uitgeeft bij de uitvoering van maatregelen Europese richtsnoeren werden samengevoegd op de nieuwe basisallocatie 41.04 : 'bijzondere dotatie aan de VDAB in het kader van de Europese Werkgelegenheidsrichtsnoeren' : 1.826,0 miljoen frank.

De minister verklaart dat deze begrotingsaanpassingen resulteren uit een opmerking geformuleerd door het Rekenhof (*Parl. St. VI. Parl.*, 1999-2000 nr. 20/1, blz. 11 en 12).

– b.a. 34.01 – Uitgaven in het kader van het stimuleren van de arbeidsherverdeling en de arbeidsduurvermindering (Herstelwet van 22 januari 1985, zoals gewijzigd bij de wet van 21 december 1994)

De minister stipt aan dat de begrotingsaanpassing een vermeerdering behelst, bij constant beleid, met 329,6 miljoen BEF van het initieel krediet ingevolge autonoom evoluerende parameters.

Volgende vaststellingen kunnen worden gedaan. Het aantal aanvragen situeert zich op 33.000 eenheden (en niet op 30.000). Het maandelijks premiebedrag bedraagt zowel voor de openbare als voor de private sector 3.3000 BEF. Het percentage negatieve beslissingen blijft op 12 percent. Deze verhoging is noodzakelijk om de immer stijgende vraag naar premies op te vangen. Een evaluatie van deze maatregel wordt uitgevoerd.

– b.a. 41.02 – Allerhande uitgaven in het kader van het tewerkstellingsbeleid

De minister wijst erop dat de vermindering van deze post vooral het gevolg is van het in mindering brengen van het onbelast saldo per 31.12.1999 van de begroting VDAB “Tewerkstellingsprogramma's” voor een bedrag van 1.624,8 miljoen BEF.

Dit saldo is voornamelijk te verklaren door de minderuitgaven bij WEP+, WEP-privé en de meerinkomsten ingevolge uitbreiding van de verminderde RSZ-uitgaven voor lonen.

2. Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden

De heer Laurys, verslaggever, vraagt uitleg bij de vastleggingskredieten voor werkgelegenheid die

met 1,7 miljard frank worden verminderd. De VDAB zal 1,6 miljard frank minder ontvangen – naar verluidt als compensatie voor geld dat in 1999 niet werd gebruikt. Betreft het werkelijk betalingskredieten ? Is het zeker dat de VDAB dat geld niet nodig zal hebben ? Het betreft zogenaamde onbelaste middelen. Betekent dat het geld definitief verloren is voor de VDAB ? De niet-gebruikte middelen waren vooral bestemd voor werkgelegenheidsprogramma's zoals WEP+ en WEP-Privé. Waarom kunnen de uitgetrokken middelen niet gebruikt worden voor die programma's ?

De heer Laurys beseft dat de economische conjunctuur bijzonder gunstig is, maar geldt dat ook voor de werksituatie voor de doelgroepen van die werkgelegenheidsprogramma's ? Zal men volgend jaar niet met het probleem geconfronteerd worden dat men het geld nodig heeft voor die programma's en voor het doel waarvoor men het nu wil bestemmen ?

Volgens het zogenaamde Sint-Elooisakkoord zou Vlaanderen 1,2 miljard frank ontvangen van de federale overheid om de nepstatuten te regulariseren. De regularisatie van DAC-ers en TWWers zou voor het einde van het jaar 2000 een feit zijn. Waarom vindt men dan daarover niets in de begroting ?

Het blijkt dat de uitgaven van de VDAB stijgen, omdat men niet voldoende zogenaamde derden vindt om opleidingsprogramma's te organiseren, zodat de VDAB ze dan maar zelf financiert. Zo werd er voor de projecten van derden 540 miljoen frank en voor die van de zogenaamde social profit 200 miljoen extra uitgegeven. Volgens de beleidsbrief moet de VDAB meer marktconform leren werken. Zijn deze vaststellingen daarmee niet in strijd ?

De minister antwoordt dat het WEP-systeem minder succes kende dan verwacht. Hij noemt drie redenen : de zware procedure, de concurrentie van de Smet-banen, waarvoor de procedure veel soepeler is en de structuur van de werkloosheid. De minister benadrukt dat de specifieke doelgroep niet uit het oog mag worden verloren.

Voor de tweede vraag van de heer Laurys, verslaggever, verwijst *de minister* naar de middelenbegroting : de vroegere 6,8 miljard frank is 7,8 miljard frank geworden. Een en ander is geformaliseerd in het kader van het Sint-Elooisakkoord.

De minister wijst erop dat uit de begroting niet mag worden afgeleid dat de VDAB niet met derden zou hebben gewerkt of derden zou hebben tegenge-

werkt. Het blijft de bedoeling om de markt zo veel mogelijk te laten spelen. *De minister* wijst op een aantal moeilijkheden : in het kader van het Europees Sociaal Fonds kan geen enkel land zich baseren op de marktsituatie. Men moet zich altijd richten op de reële kosten. *De minister* pleegt overleg met de Europese Commissie over het marktsysteem en de wijze van controle van de Europese sociale middelen.

Het wantrouwen van de Europese Commissie is een gevolg van de moeilijkheden die ze heeft ondervonden met programma's in andere sectoren. *De minister* blijft er echter voor pleiten om tendering (uitbesteding) overal te kunnen gebruiken. Werken op basis van reële kosten betekent dat men de markt niet kan laten spelen. Als dat niet mogelijk is met deze Europese middelen, dan zorgt dat ook voor moeilijkheden voor de rest van het beleid.

De heer Jan Laurys, verslaggever, vraagt of een en ander niet in de uitgavenbegroting moet worden ingeschreven. Bijvoorbeeld onder de post Uitkeringen aan lokale besturen voor tewerkstellingsprogramma's. *De minister* verwijst als antwoord naar de begrotingspost 41.02.

De minister onderstreept verder nog dat het onbelast saldo VDAB van het begrotingsjaar 1999 t.b.v. 1.624,8 miljoen frank niet weg is, maar dit jaar zal aangewend worden voor betalingen van tewerkstellingsprojecten door de VDAB.

De heer Laurys, verslaggever, vraagt of de trekingsrechten niet ook op de uitgavenposten moeten voorkomen. De minister zegt dat de middelenbegroting in de Commissie Financiën beproven wordt.

De minister zegt hieromtrent nog een meer gedetailleerd schriftelijk antwoord aan het lid te bezorgen.

De heer Laurys, verslaggever, merkt op dat de aanmoedigingspremies verhoogd werden ten gevolge van het grote succes. Deze premies werden echter te laat uitbetaald. Is dat probleem intussen al opgelost ?

De minister antwoordt dat een en ander intussen gedeblokkeerd is en alle achterstand door de administratie werd weggewerkt.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN

a) *Decreetsbepalingen*

Artikel 12, § 1 (programma 52.40, ba. 01.06)

Artikel 12, § 2 (programma 52.40, ba. 41.04)

Artikel 16

Artikel 58

Deze artikelen worden zonder opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

b) *Begrotingstabel*

AFDELING I

Begrotingskredieten

Programma's 49.2, 51.7, 52.1, 52.4

Inzake het *Programma 52.40 – Werkgelegenheid – ba. 01.01 Te verdelen VESOC* middelen ten bedrage van 930 miljoen frank verklaart *de minister* dat een passend antwoord werd verstrekt op de opmerkingen door het Rekenhof geformuleerd (*Parl. St. VI. Parl.*, 20 (1999-2000), nr. 20/1, blz. 21).

Deze programma's worden zonder verdere opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

AFDELING V

Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's)

ION categorie A :

Herplaatsingsfonds

De begroting van het Herplaatsingsfonds wordt zonder verdere opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

BIJLAGE

ION categorie B :

– *VDAB – Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding*

De minister verklaart dat ook hier een passend antwoord werd verstrekt op een opmerking geformuleerd door het Rekenhof over deze begroting. (Parl. St. VI. Parl., 1999-2000, 20 nr. 1, blz. 26).

– *Toerisme Vlaanderen*

III. INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL

De aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen alsmede de begrotingstabel, wat de bevoegdheden toerisme en werkgelegenheid betreft, worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

DEEL III: BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door de minister bij de begrotingsaanpassing 2000

De minister legt uit dat drie artikelen van de aanpassing van de uitgavenbegroting louter technisch zijn. In artikel 25 worden 2 items toegevoegd aan de lijst van basisallocaties met cofinanciering door Europa. In de artikelen 53 en 55 gaat het om de goedkeuring van de gewijzigde begroting van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) en het Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (FIVA).

De algemene begrotingsaanpassingen zijn volgens de minister niet spectaculair. Op te merken valt wel dat de administratie Land- en Tuinbouw 700 miljoen frank van de begroting Leefmilieu mag uitgeven met het oog op structurele maatregelen ten behoeve van de veeteeltsector. In de uitgavenbegroting 2000 was immers een bedrag van 1,8 miljard frank gereserveerd voor de uitbetaling van vergoedingen in het kader van het MAP. Meer bepaald gaat het om de vergoedingen voor strengere normen in kwetsbare gebieden voor 1997 en 1998. Het jaar 1999 werd daaraan toegevoegd, hoewel er voor dat jaar nooit een vergoedingenbesluit kwam. Europa hield het immers tegen. Het is precies die gereserveerde 700 miljoen frank, die toch nooit uit-

betaald zal worden, die thans een andere bestemming – in de landbouwsector – krijgt. In het regeerakkoord wordt gewag gemaakt van een reducerend volumebeleid als middel om de doelstellingen van de Europese nitraatrichtlijn te bereiken. *De minister* wil daarom een systeem van vergoedingen voor landbouwers die hun bedrijvigheid stopzetten.

Zij geeft vervolgens een stand van zaken met betrekking tot het genoemde dossier. Het ontwerp van decreet is zo goed als klaar. De landbouwers werden betrokken in de voorbereiding ervan. Minister Dua wil het document zo vlug mogelijk aan de regering voorleggen, waarop het naar de Raad van State en de andere adviesorganen kan. Het ontwerp is zeer ruim opgevat – mede op vraag van de landbouworganisaties. In een eerste fase zal het weliswaar toegepast worden op de varkenssector, maar het is de bedoeling dat het voldoende algemeen wordt, zodat de keuze van dieren en regio's bij besluit kan aangepast worden aan de omstandigheden.

Met betrekking tot Europa is de situatie de volgende : oorspronkelijk wou de regering een financiële vergoeding geven per bezette plaats en die vervolgens aftrekken van de vergunning. Ook voor wie gewoon wil verminderen was een premie per plaats voorzien. Daarnaast zouden in het kader van de plattelandsverordening ook bijkomende premies mogelijk zijn voor bijvoorbeeld grondgebonden landbouw of voor wie naar biologische landbouw wil overschakelen. Al die maatregelen samen vormen een samenhangend geheel binnen het kader van de plattelandsverordening. Informele contacten met Europa lieten echter uitschijnen dat Vlaanderen voor de naakte afbouw niet op cofinanciering hoeft te rekenen. Structurele afbouw in het kader van de plattelandsverordening ziet men niet zitten. Men is daarentegen wel akkoord met de mogelijkheid van sociaal begeleide afbouw die geheel door de Vlaamse overheid wordt gefinancierd, waarbij de veeteelt – in het bijzonder de intensieve varkensteelt – als sector in moeilijkheden zou worden behandeld. Van zodra de regering het ontwerp goedkeurt, zal Vlaanderen het ook formeel aan Europa voorleggen. Overigens lopen de onderhandelingen over de vergoedingen voor 1997 en 1998 nog steeds door. Het komt erop aan de Europese Commissie te overtuigen van het feit dat MAP2 een stap in de goede richting is. Anders wordt er niet gepraat over de vroegere vergoedingen. Binnenkort wordt met het oog daarop een omstandige toelichting aan de Europese instanties overgeemaakt.

Er komen voor 4,3 miljoen frank aan bijkomende beleidskredieten voor de aanwerving van personeel in het kader van het EU-voorzitterschap. Alle betrokken administraties worden op die manier versterkt. Voor de samenwerkingsakkoorden met Centraal- en Oost-Europese landen (Polen, Hongarije, Estland, Letland, Litouwen en Slovenië) wordt 20 miljoen frank uit het VLIF overgeheveld. Het gaat daarbij om kennisoverdracht – in het bijzonder over rundveeselectie en het vermarkten van producten – en wetenschappelijke vorming van kaders.

Tot slot noemt *de minister* nog enkele andere aanpassingen. De dotatie van het FIVA wordt verhoogd met 16,8 miljoen frank, ingevolge een herraaming van de benodigde betalingskredieten. De vastleggingsmachtiging blijft behouden op het beginkrediet. Die van het VLIF wordt op 2.288.300.000 frank gebracht. Dat is twintig miljoen frank minder dan het initiële krediet voor 2000, wat wordt gecompenseerd door de kredieten voor de samenwerkingsakkoorden. Het blijft afwachten wat er gebeurt met de kredieten die nu in het VLIF zitten. Het investeringsbeleid is nu immers opgenomen in de Europese plattelandsverordening en die schrijft een nieuwe regeling voor. Die is praktisch klaar en moet alleen nog naar de Inspectie van Financiën, maar wat met de oudere aanvragen ? De administratie heeft ook nog veel werk, want zij moet onder andere ook nog een nieuw betalingsorgaan creëren. De minister hoopt dat alle vastleggingsmachtigingen dit jaar desondanks toch nog aangewend worden. De dotatie aan het VLIF wordt verminderd met 131 miljoen frank door de overdracht van het saldo van 1999.

Een andere aanpassing betreft de informaticaprojecten van de administratie Land- en Tuinbouw : een verhoging met 13,1 miljoen frank op het programma bestaansmiddelen. Onder meer de gewijzigde VLIF-regelgeving vereist aanpassingen. Ten slotte is er sprake van een bijkrediet van 5,6 miljoen frank. Het betreft een geannuleerd krediet uit 1997 in verband met het contract afgesloten met het Landbouw-Economisch Instituut (LEI-DLO) voor het SELES-evaluatiemodel MAP.

2. Vragen en opmerkingen van de leden met antwoord van de minister en replieken van de leden

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever meent dat de opkoopregeling pas de goede weg kan opgestuurd worden wanneer het MAP volledig in werking is getreden. Zij wil graag weten of de regeling voor

de hele veestapel zal gelden. Is de gereserveerde 700 miljoen frank dan wel voldoende ? Gaat de minister overleggen met haar federale collega van Financiën met het oog op een fiscale regeling ? Van een belaste uittredingsvergoeding houdt een boer immers bijna niets over. Stijgt het gereserveerde bedrag volgend jaar ? Vervolgens wijst het lid op de moeilijkheden die een tuinbouwer uit Rudder-voorde ondervond toen hij wilde omschakelen naar biologische landbouw. Zij wil weten of dat een plaatselijk of een algemeen fenomeen is. In verband met het VLIF vraagt ze zich af of de bestaande dossiers nog volgens het oude systeem zullen goedgekeurd worden, dan wel of zij volgens de nieuwe methode worden benaderd. Tot slot drukt zij de wens uit dat de minister zo spoedig mogelijk de regeling die in het genoemde ontwerp van decreet staat, bekendmaakt.

De heer André Moreau vraagt hoeveel aanvragen voor uittredingsvergoedingen in behandeling zijn.

Mevrouw Isabelle Vertriest stelt een verhoging van het visserijbudget vast. Ze vraagt of er ook een ombouw voorzien is van de minder ecologische vangstmethodes, die nu soms nog gehanteerd worden binnen onze vloot. Ze wil weten of er bij het toekennen van uittredingsvergoedingen gebiedsgericht gedacht wordt. Wordt er prioriteit toegekend aan de meest zwarte gebieden en komen de reacties vooral uit die gebieden ? Ten slotte vraagt ze naar de stand van zaken in de mestverwerking.

De heer Roland Van Goethem verwijst naar het werkbezoek van een delegatie van de Commissie op vrijdag 12 mei 2000 aan de VLAM. Uit een marketingonderzoek van deze instelling bleek dat bij minder dan één percent van de consumenten vraag is naar biologisch geteelde producten. Hij vraagt zich af of het goed is de biologische landbouw te promoten, als slechts een kleine minderheid van de bevolking naar deze producten vraagt. Hij meent dat men misschien eerst een campagne moet voeren om de bevolking daarvoor te winnen.

Mevrouw Vertriest verwijst naar een dag over de biolandbouw die werd georganiseerd door de commissie. Uit de tussenkomst van de federatie van winkels van natuur- en bioproducten bleek dat de productie op dit ogenblik onvoldoende is om aan de vraag te voldoen. Sinds juni vorig jaar is er namelijk een blijvende stijging in de verkoop en de consumptie van deze producten. De productie moet volgens haar daarom opgedreven worden. Daarnaast moet ook de marketing verzorgd worden, net zoals voor alle andere producten. Nu is er echter een achterstand. Ze wijst erop dat het ge-

vaar bestaat dat deze producten uit heel Europa zullen ingevoerd worden. Dat is trouwens nu al het geval. Ze meent dat Vlaanderen zich op het vlak van export van biolandbouwproducten de kaas van het brood laat halen.

De heer Van Goethem stelt vast dat mevrouw Vertriest haar informatie uit een andere bron haalt als hij. De marketingstudie van de VLAM vroeg de mensen naar hun prioriteiten inzake voedsel. De vraag naar biologisch voedsel kwam daarbij helemaal onderaan, bij minder dan één percent van de respondenten. Hij vraagt zich wel af hoe de marketingstudie van de VLAM werd opgevat.

Mevrouw Gardeyn-Debever meent dat er in deze discussie sprake is van twee sporen. Naar aanleiding van de dioxinecrisis is het verbruik van biologische groenten en fruit verdubbeld. De tussenkomst van de VLAM voor deze sector is gering, maar dat bedrag zal opgetrokken worden. Ze verwijst naar de bekommernis van mevrouw Vertriest dat men dat nu moet gaan invoeren, omdat men in eigen land niet aan de vraag kan voldoen.

De heer Van Goethem meent dat dat tegenstrijdig is.

Mevrouw Vertriest zegt dat de biologische producten lang buiten de VLAM gebleven zijn ; ze hebben lang in een ander circuit gezeten. Nu komen ze op de klassieke landbouwmarkt en daardoor is er ook een stijgende belangstelling bij de consument. Nu interesseert ook de VLAM zich daarvoor. Dat is niet tegenstrijdig. De VLAM, die eerder de klassieke richting vertegenwoordigde, is nu bezig met een inhaaloperatie.

Ze gelooft wel dat de cijfers van de VLAM juist zijn. Alleen de conclusie klopt volgens haar niet, namelijk dat er eerst meer reclame moet komen voor de biolandbouw en dat er dan pas kan gedacht worden aan een verhoging van de productie.

De voorzitter zegt dat het verslag van het werkbezoek aan de VLAM aan de commissieleden zal worden bezorgd. Hij wijst erop dat de VLAM ook naar het Vlaams Parlement komt.

Hij wil zelf ook enkele vragen stellen aan de minister.

Het doet hem plezier dat men steun wil verlenen bij reconversie naar biolandbouw en grondgebonden landbouw. Hij vraagt zich af hoe de minister dat ziet in de praktijk. Iedereen is het er volgens hem over eens dat het uitgetrokken bedrag niet

volstaat. Hij wil weten waarop de minister zich gebaseerd heeft om dit bedrag vast te stellen. Is er overleg geweest met de sector? Hij is nieuwsgierig naar de werkzaamheden binnen de taskforce mestverwerking en vraagt zich af wat op korte termijn de resultaten zijn op het terrein.

De minister bevestigt dat de opkoopregeling gebiedsgericht kan zijn. In het kaderdecreet wordt die mogelijkheid voorzien omdat de Europese Commissie een hint in die richting had gegeven. Daarbij lag de voorkeur echter bij de kwetsbare en niet bij de zwarte gebieden. Ze meent dat men dat in de praktijk kan brengen bij een uitbreiding naar de rundveesector. In eerste instantie zal de regeling echter gelden voor de varkenssector, maar dan wel voor heel Vlaanderen.

Op de vraag van onder meer *de heer Moreau* antwoordt ze dat er op dit ogenblik geen hangende dossiers zijn omdat er nog geen decreet is. Er zijn wel brieven van geïnteresseerden en die worden bijgehouden door de administratie.

Bij een vergadering met de Nederlandse minister van Landbouw, de heer Brinkhorst, heeft ze de situatie in Nederland met die in Vlaanderen vergeleken. De beide ministers kwamen tot de conclusie dat de opkoopregeling eigenlijk te laat komt. Op dit ogenblik stijgen de varkensprijzen. Er is altijd een golfbeweging en nu begint waarschijnlijk een periode van twee jaar waarin de prijzen wat hoger zijn. De Nederlandse regeling, die totaal anders is, loopt vrij goed. Ongeveer 3000 boeren zijn erop ingeschreven. Het gaat om een eerste inschrijvingsperiode die afloopt op 19 mei. Het is de bedoeling om dat op regelmatige tijdstippen te herhalen, maar om daarbij steeds lagere prijzen te hanteren. Het risico is dan wel dat er in een tweede periode minder kandidaten zullen zijn, zeker als de varkensprijzen stijgen. Ze stelt vast dat er veel enthousiasme is bij de boeren, maar dat men vooral andere boeren wil zien uittreden om zelf meer ruimte te hebben. De vraag is volgens haar of het bedrag van 700 miljoen frank veel te weinig zal zijn of genoeg. Dat zal afhangen van het succes van de maatregel. In Nederland is de financiering veel ruimer. Voor de minister van Landbouw liggen de prijzen ongeveer gelijk. Ook de provincies spelen echter een rol, vanuit een andere bevoegdheid. De landbouwers kunnen een premie krijgen voor de afbouw: voor het stoppen van de vergunning. In ruil krijgen ze elders een perceel bouwgrond of kunnen ze dat stuk grond als bouwgrond beschouwen eventueel gekoppeld aan een slooppremie. Dat omvat dus ook een aspect van immobiëlen. Het zou volgens haar twee jaar werk vragen om dat te realiseren in

parlement en regering. Ze meent dat men de effecten moet bestuderen en op basis daarvan de politieke conclusies moet trekken.

Mevrouw Gardeyn-Debever vraagt zich af of men de resultaten van de mestverwerking niet moet afwachten.

De minister verwijst naar een nota over de relatie tussen de ruimtelijke ordening en de mestverwerking, die zal besproken worden binnen de regering. De vraag daarbij is welke soort mestverwerking mogelijk is in welke gebieden. Ze onderscheidt drie categorieën: bedrijfsgebonden mestverwerking, regionale mestverwerking op lokale bedrijventerreinen en grootschalige mestverwerking op industrieterreinen of liever nog in havengebieden.

Volgens haar is het nu een slechte periode om vergunningen aan te vragen. Voor de gemeenteraadsverkiezingen geven de gemeentebesturen niet graag vergunningen voor mestverwerking. Voor de vakantie zal volgens *de minister* een goede stand van zaken mogelijk zijn over de haalbaarheid, de betaalbaarheid en over de technisch goede dossiers. Een aantal dossiers zit volgens haar in een goede fase en zal erdoor komen. Het zal echter nog minstens een jaar duren vooraleer de mestverwerking effectief zal werken. De vergunningen moeten afgeleverd worden, er is tijd nodig voor de beroepsprocedure en voor het bouwen zelf. Er is wel een perspectief dat het zal lukken en volgens de minister is dat op zich al een signaal voor de sector.

Volgens het tijdschema van *de minister* zou er tegen de zomervakantie een inventaris moeten zijn van alle maatregelen die op korte termijn kunnen worden ingevoerd en zouden de circulaire voor de plaatselijke besturen met een oplossing van de problemen met de ruimtelijke ordening, klaar moeten zijn. Tegen het einde van het jaar moet de opkoopregeling van kracht zijn, zodat men zich in de loop van november en december kan inschrijven. Eerder kan niet, omdat men het oordeel van de Raad van State en van de Europese overheid moet afwachten. Voor de opkoopregeling heeft men 700 miljoen frank uitgetrokken, omdat er zoveel geld beschikbaar was. *De minister* verwacht dat er op de begroting voor 2001 iets meer zal worden uitgetrokken of dat er later bij de aanpassing van de begroting voor 2001 extra geld zal worden vrijgemaakt. Ze beraadt zich nog over de te volgen strategie. De landbouworganisaties zijn van oordeel dat ongeveer 9 miljard frank nodig is. Een dergelijk bedrag zal echter nooit goedgekeurd worden, gezien de beleidsruimte van de regering. De minister wil daarover geen onduidelijkheid laten bestaan

ook niet in haar gesprekken met de landbouworganisaties en in haar verklaringen aan de pers.

Er werd niet onderhandeld met de landbouworganisaties over het bedrag van 700 miljoen frank dat wordt uitgetrokken voor de opkoopregeling, omdat *de minister* dringend geld moest vinden. Over de concrete inhoud van de regeling wordt er wel overleg gepleegd en wel in een open en constructieve sfeer. Vanzelfsprekend blijven de landbouworganisaties bij hun standpunt dat er meer geld nodig is.

Of de premies die een onderdeel zijn van de opkoopregeling al dan niet belastbaar zijn, zal tijdens de onderhandelingen met de federale overheid moeten worden uitgemaakt. Omdat de premies die uitbetaald worden als onderdeel van de zogenaamde VUT-regeling ook niet belast worden, verwacht de minister dat er geen belastingen zullen moeten worden betaald. In elk geval moet daarover absolute zekerheid bestaan, vooraleer de landbouwers ingelicht worden over de concrete bepalingen van de opkoopregeling.

De minister dankt de leden van de commissie dat ze haar hebben gesignaleerd dat sommige boeren die wensen over te schakelen naar biolandbouw tegenstand ondervinden van bestaande bioboeren. Er tonen inderdaad wel wat bedrijven belangstelling voor de mogelijkheid om om te schakelen, maar de minister erkent dat de begeleiding en de voorlichting momenteel onvoldoende zijn uitgebouwd. In het kader van het actieplan voor de biologische landbouw zal er meer personeel worden ingezet en zal er een aparte informatiecel worden opgericht. Dat conflicten dreigen, is niet helemaal onverwacht. De pioniers van de biolandbouw zijn jaren geleden uit overtuiging met biolandbouw begonnen, werkten eenzaam als roependen in de woestijn en ondervonden veel tegenstand, ook van de landbouworganisaties. Nu worden ze geconfronteerd met bedrijfsleiders die om loutere economische redenen willen omschakelen. De minister neemt zich voor om de nodige maatregelen te nemen, zodat conflicten worden vermeden.

Over de perspectieven om de zogenaamde afbouw van varkensteeltbedrijven te verbinden met reconversie en over de positie van de grondgebonden bedrijven, waarnaar de voorzitter informeerde, laat *de minister* zich sceptisch uit. Ze is van oordeel dat op korte termijn niet zo heel veel varkensbedrijven reconversie overwegen. Toch moet een regeling in het programma worden opgenomen om principiële redenen: men moet duidelijk maken dat de Vlaamse overheid reconversie wil aanmoedigen en de enkele bedrijven die wensen om te schakelen moeten

reconversiepremies kunnen krijgen. Bovendien past een dergelijk beleid in Agenda 2000 van de Europese overheid. Bijzondere aandacht verdienen volgens *de minister* de varkensbedrijven die net iets te groot zijn om volledig grondgebonden te zijn en daardoor geconfronteerd worden met alle problemen en kosten die mestverwerking of transport van mest over lange afstand mee brengen.

De VLAM, waarover *de heer Van Goethem* een vraag stelde, heeft een goed consumentenpanel en sinds kort worden daarbij ook vragen gesteld over biolandbouw. Een dergelijk panel is echter niet het goede instrument om de groeimogelijkheden van de biolandbouw te meten, omdat het de huidige consumptie analyseert. Er zijn dus andere onderzoeksmethodes nodig. De VLAM is zich trouwens stilaan bewust van het belang van biolandbouw en zal ook uitdrukkelijk de opdracht krijgen om de groeimogelijkheden van de biolandbouw in kaart te brengen. Ze werken daarom met aparte groepen voor hoeveproducten en voor bioproducten en binnenkort worden ook aparte promotiecampagnes opgezet, bijvoorbeeld als onderdeel van de tien-optien-campagne die in juni opnieuw zal lopen. Dat alles is volgens de minister maar normaal, omdat de bioboeren ook bijdragen betalen.

De minister signaleert verder dat de grote supermarktketens zeer geïnteresseerd zijn in biolandbouw, omdat ze beseffen dat er vraag naar is. Zij eisen echter wel een constant aanbod en zeer goede kwaliteit en bedingen scherpe prijzen. Daardoor zijn bioproducten in de supermarkt ook zeer betaalbaar. Dat lokt dan weer gerechtvaardigde reacties uit van de bioboeren, die stellen dat ze tegen die prijzen niet kunnen werken, omdat ze toch 25 percent meer arbeidskosten hebben. Daarom moeten we de bioboeren helpen met financiële steun, bijvoorbeeld in het kader van werkgelegenheidsprogramma's en door een betere begeleiding. De biolandbouw moet professioneler worden, zodat ze een marktaandeel veroveren. Dan zullen consumptie en productie elkaar wederzijds versterken.

In dat verband deelt *de voorzitter* mee dat de resultaten van een interne audit van de VLAM, die al was aangekondigd naar aanleiding van een interpellatie van *de heer Denys*, tegen het einde van mei verwacht worden. Zodra de leden van de commissie daarover beschikken, zal de commissie er een bespreking aan wijden, wellicht in de loop van juni. *De minister* verduidelijkt dat de resultaten van de audit eerst aan de raad van bestuur van de VLAM worden voorgelegd – het betreft tenslotte een interne audit – en ook de minister pas daarna zullen bereiken.

De stand van zaken inzake het VLIF is niet duidelijk. De Europese overheid stelt zich op het standpunt dat alle aanvragen voor 2000 volgens de nieuwe regeling moeten behandeld worden. Maar de Europese overheid werkt zelf ongelooflijk traag : wellicht zal het programma pas volgende week ontvankelijk verklaard worden ; de hele discussie over de inhoud ervan moet nog beginnen. Daarom zal *de minister* proberen om de goedkeuring voor een overgangsregeling te verkrijgen. De Europese overheid kan toch niet verwachten dat de werking van het VLIF door de Vlaamse overheid voor een jaar wordt opgeschort. Bovendien zijn er ook nog oude aanvragen waarvoor in 2000 kredieten moeten worden vastgelegd.

Als antwoord op de vraag van mevrouw Vertriest over de visserij, stelt *de minister* voor om de situatie van de visserij op een aparte vergadering van de commissie te bespreken, als eventueel de nodige experts aanwezig zijn. De Europese overheid heeft namelijk een nieuw programma voor de volgende vijf jaar uitgevaardigd, waarin meer dan vroeger aandacht wordt besteed aan nieuwe vangstmethodes en de ecologische impact van de visserij. Het Belgische standpunt terzake werd gecoördineerd door de federale minister, maar in de praktijk uitgestippeld door ALT, omdat Wallonië daarin geen belang heeft. Tijdens die vergadering kan men uitmaken of nog extra maatregelen nodig zijn.

Mevrouw Gardeyn-Debever vraagt meer uitleg over de opkoopregeling. De minister heeft blijkbaar al brieven van geïnteresseerde landbouwers ontvangen en aan de administratie doorgestuurd. Heeft het zin dat landbouwers nu al een aanvraag doen ? *De minister* is van oordeel dat het goed is dat zoveel mogelijk landbouwers hun interesse laten weten. Zodra de regeling van kracht is, zal er vanzelfsprekend een informatiecampagne worden georganiseerd. Het is echter interessant om bij de uitwerking van de regeling ongeveer te weten hoeveel landbouwers geïnteresseerd zijn. *De minister* realiseert zich wel dat er een aantal landbouwers die al van plan waren te stoppen, daarmee wachten tot de opkoopregeling van kracht is. In elk geval is *de minister* van plan om de omkoopregeling met terugwerkende kracht in te voeren vanaf een bepaalde datum. De informatiecampagne terzake zal zo vlug mogelijk worden gestart – nog vooraleer de procedure bij de Europese overheid helemaal klaar is. Daardoor vermijdt men dat sommige boeren een nieuwe ronde starten, met alle financiële gevolgen (voor hen zelf) en alle ecologische problemen (voor het milieu) van dien.

Mevrouw Gardeyn-Debever wenst te weten of er onderhandeld wordt met de federale minister van

landbouw over de mogelijkheid om de Vlaamse opkoopregeling te verbinden aan de VUT-regeling. *Minister Dua* legt echter uit dat federale minister van Landbouw, de heer Gabriels, geen geld meer heeft uitgetrokken voor de VUT-regeling. Naar het oordeel van *minister Dua* is het feit dat de VUT-regeling een federale bevoegdheid is een van de beste argumenten van de mensen die pleiten voor de regionalisering van de bevoegdheden inzake landbouw. De Waalse landbouworganisaties drongen er immers op aan dat een landbouwer alleen kon genieten van een VUT-premie op voorwaarde dat ergens een ander bedrijf een schaalvergroting doorvoerde. Die voorwaarde werd in het begin door de Europese overheid gesteld, maar later opgegeven. Het gevolg is dat de VUT-regeling zo ingewikkeld is geworden dat maar een beperkt aantal mensen in al die jaren dat ze van kracht is, een premie kregen. Misschien was het verkieslijk geweest om een betere VUT-regeling uit te werken.

Mevrouw Gardeyn-Debever wil de aanbeveling om de ruimtelijke ordening te betrekken, nog eens herhalen. De bedrijfsgebouwen zullen immers een probleem vormen. *De minister* erkent dat. Momenteel kan de hele premie die de landbouwer krijgt, opgaan aan leegstandsheffingen. Bij massaal succes van de uittredingsregeling zal er een groot patrimonium aan ongebruikte stallen zijn. De Nederlandse minister Brinkhorst heeft al uitgerekend hoeveel vierkante kilometer ongebruikte stallen er in Nederland zijn vrijgekomen en dat is een indrukwekkend cijfer.

De heer Moreau is blij te horen dat minister Dua zich wil inzetten voor belastingvrije premies. Momenteel bestaan die niet. Zij zouden de regeling voor de landbouwers uiteraard veel aantrekkelijker maken en haar succes zeker opvoeren. *Minister Dua* bevestigt dat de VUT-regeling belastingvrij is. Het forfaitaire systeem is ondoorzichtig en voorbijgestreefd en zou dringend opgepoetst moeten worden. In een rechtvaardig systeem zouden de veelverdieners meer moeten betalen en de landbouwers die weinig verdienen, minder.

De voorzitter wil weten of reconversie alleen kan in de richting van biologische landbouw en grondgebondenheid, of ook bijvoorbeeld varkenskwekerijen naar akker- en tuinbouw ? *Minister Dua* denkt niet aan de tweede mogelijkheid. Het gaat wel degelijk om een uitstappremie. Een omschakeling is overigens zeker niet evident, veeteelt en akker- of tuinbouw is toch wel heel verschillend. Bovendien is ook de grondsituatie in Vlaanderen zo dat een dergelijke omschakeling zich weinig zal voordoen.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN

a) Decreetsbepalingen

Artikel 25

Artikel 53

Artikel 55

Deze artikelen worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

b) Begrotingstabel

III. INDICATIEVE STEMMING OVER HET GEHEEL

De aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen en programma's, wat betreft de bevoegdheden land- en tuinbouw, visserij en landbouwpromotie, worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De verslaggever,

Jan LAURYS

De voorzitter,

André-Emiel BOGAERT

AFDELING I

Begrotingskredieten

Programma 54.1

Dit programma wordt zonder opmerkingen bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

AFDELING V

Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's)

ION van categorie A :

Financieringsinstrument voor investeringen Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA) ; Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)

De begroting van deze instellingen wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 6.